

PARTII INUIT INATSISARTUNI

Partii Inuit

UKA 2013/82-1

Randi Broberg

03.10.2013

Una pillugu siunnersuut: **Inuit inissianik pisortat najugaqarfiutaani attartortuusut kisiannili inigisaminnit anisitaasimasut, allamik sarfalersukkamik, imermut aqquteqartumik aammalu kiassarneqartumik inissaqartinneqartarnissaat taamatullu ilaqutariit meerartallit minnerpaamik iganissamut kissartuliornissamullu periarfissaqartinneqartarnissaat pillugu inatsisitigut illersugaalernissaat siunertaralugu, UPA 14-mut malittarisassiornissamik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**
(Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Siunnersuut ilassilluarlugu, matumuuna Partii Inuit ima oqaaseqaateqassaagut:

Siunnersuutip oqariartuutaa maluginiarparput ilalernartillugulu inuiaqatigiit pisortatigoortumik inersimasunik, angajoqqaanik, meeqqanik inuusuttunillu ikinngitsunik, inissianit attartukkanit anisitsinikkut, inuiaqatigiit avataannut inissiisarnerat, pisussaaffinnik erseqqinnerusunik malitseqartariaqartoq. Siunnersuummi taakkartorneqartutuut ilumoorpoq, inuiaqatigiinni nukissaalatsisisut qanoq ikorfartorneqarnerat takussutissaammat, inuiaqatigiittut qanoq pissuseqarnersugut.

Qujarupparput tunngaviusumik pisinnaatitaaffiit aamma eqqaaneqarnerat; ilaatigut FN'ip ataani meeqqat pisinnaatitaaffii. Tassani innersuussutigineqarput meeqqat inuuniarneminni naapertuuttunik atugassaqartinneqarnissaminnut pisinnaatitaanerat; 1) aningaasarsiornikkut, 2) inooqataanikkut, 3) piorsarsimassutsikkut, kiisalu 4) naapertuuttumik ineqarnikkut.

Minnerunngitsumillu immikkut taaneqarlutik meeqqat qallikkut ilorlikkullu ineriartorsinnaanissaminnut pisinnaatitaaffii.

Meerartatta uagullu inersimasutut pisinnaatitaaffigut aammattaaq inuattut inuiaqatigiittullu immitsinnut nalilersornitsinni uuttuutaapput.

Qularutissaanngilaq inigisamiit anisitaaneq, aammattaaq pisortat pisussaaffimminnik unioqquitsinerannik apeqqummut kalluaamat, taamalu aammattaaq attartortut pisinnaatitaaffiik unioqquitsinermik apeqqummut kalluaalluni.

Innuttaasut inigisaminniit anisitaasut annertuumik eqqugaasarput;

- inuttut ilaqutariittullu namminiiussuseqarnertik annaasarpaat,
- inuttut ilaqutariittullu nukissaqassutsimikkut annaasaqartarput,
- inuttut ilaqutariittullu qallikkut ilorlikkullu ineriartorsinnaannerat killeqalersarpoq,
- inuttut ilaqutariittullu inuiaqatigiinnut akuusinnaaneq killeqalersarpoq,
- inuttut, ilaqutariittut, meeqqatut periarfissat killilerneqartarput.

Partii Inuit erseqqissassavarput siunnersuut pineqartoq tamakkiisumik tapersorsoratsigu; ilumut inissarsiteqqiigallartarneq pillugu maleruaqqusat erseqqinnerusariaqarput. Taamalu inissarsiteqqinneqarallarnissamik pisinnaatitaaneq ilanngullugu.

Qaavatigut pisinnaatitaaffiit minnerpaaffilerneqarnissaat Partii Inuit tungaanniit soqutigaarput. Isumaqarpugut naammangitsoq inissarsiteqqinneqarallarnissamik pisinnaatitaaffeqalerneq naammangitsoq. Inissarsiteqqinneqarallarnernulli nalaani aamma illersorneqarsinnaasunik atugassaqartitaanissaq pisariaqarpoq; aningaasarsiornikkut, ilinniartitaanikkut, inooqataanikkut ineriartorsinnaanikkullu inuiaqatigiinnit ajatsisarnerput pitsaaliorniarutsigu.

Partii Inuit naggataatigut kaammattuutigissavarput, nalilersuinitinni aammattaaq tikittariaqaripput, inunnik isumaginninnerup iluani suleriaatsit sukateriffiqarneqarnissaat; inigisamit anisitaasarneq pitsaaliorniarlugu periusissat eqqarsaatigalugit. Pingaartumik anisitaasut ilaqutariuppata atuartunik / ilinniartunik meerartallit eqqarsaatigalugit.

Soorlu erseqqissarneqareersoq; anisitsisarneq inuiaqatigiinnut akisoorujussuuvoq.

Aningaasatiguinnaangitsoq, aammali inuttut imaannaangitsunik kinguneqarsinnaasarluni.

Naggataatigut Partii Inuit innersuussutigissavarput oqaluuserisap aappassaaneerpeqannginnerani, ataatsimiititani susassaqtuni nalilersuivigineqarluni suliareqqaarneqarnissaa.